

Julsøhaven, Sejs

Fysiske rum som lægger op til interaktioner

Gæsteiagttagelser(resume):

Gæstens overordnede indtryk efter de fire dages besøg er, at Julsøhaven er en stor institution med en fin legeplads og gode mindre grupperum. Gæsten oplevede også meget engagerede medarbejdere.

Gæsten iagttog forskellige zoner, samt fleksible og små legemiljøer f.eks. vindueskarme i børnehøjde, borde der hænger på væggen, små grupperum, skydedøre der kan skærme legen. Der er rum både med borde og uden borde. Gæsten oplevede, at Bjørnholt skovhytte fungerede som et fantastisk legerum.

Gæsten så orden og overskuelighed: der er kurve og kasser med hjul på, der er ruder i døre i børnehøjde, så børn og voksne kan kigge ind i rummet. I vuggestuen er der vinduer fra gulv til loft, så børnene kan kigge ud og det giver lys i rummet.

Gæsten iagttog bl.a. at indretningen gav mulighed for at skabe nærvær i samspillet i vuggestuen
Uderummet/ legepladsen lægger tydeligt op til både stille og vilde lege m.m. samt til lege i forskellige aldersgrupper.
Gæsten undrede sig over et stort rundt tæppe midt i gennemgang i et grupperum.

Samtale/analyse:

Legepladsen er nyindrettet.

I Julsøhaven er medarbejderne vedvarende opmærksomme på, hvordan de voksne placerer sig. Legepladsen ligger op til aldersopdeling men også til at lege på tværs af alder samt til børneinitieret leg.

En fordel at børnene skifter stue hver sommer, betyder at der skal reflekteres over lege og lærings miljøer i forhold til den aktuelle børnegruppe. Dette skift har betydning for at der vedvarende er drøftelse af de voksnes deltagelse og positionering.

Tilsynets anbefalinger:

Fortsat fokus på indretning og fysiske rammer for at kunne skærme legen og styrke nærværet.

Fokus på at udvikle fællesrummet.

Lederens refleksioner og handlinger:

Personalet har fokus på at skærme legen og styrke nærværet. Der er stor opmærksomhed på børnenes muligheder for selv at igangsætte lege og relationer, som forsøges skærmet og understøttet.

Vores fællesrum er et gennemgangsrum, som forbinder den ene ende af huset med den anden og desuden er der også indgang til køkkenet. Det er et rum med meget færdsel. Fællesrummet er det eneste sted i børnehuset, hvor der er plads til at personalet kan afholde møder.

Vi arbejder med lege- og læringsmiljø på følgende måde:

- Fortsat fokus på indretning og fysiske rammer for at kunne skærme legen og styrke nærværet
- Fokus på at udvikle fællesrummet
- Skærme den ene ende af fællesrummet til leg med motoriske rekvisitter
- Fællesrummet bruges af børnegrupper, når det giver mening

De voksne som responsive og sensitive

Gæsteiagttagelser(resume):

Gæsten gav eksempler på hvor den voksne var lydhør og nysgerrig på barnets perspektiv, hvor den voksne samtidig respondere og improvisere i legen.

Eksempel fra fællesrummet: Et barn vil ikke være med, den voksne siger "ok du kan kigge på lidt" – efter et stykke tid spørger den voksne om barnet vil være med, den voksne vender gentagne gange tilbage til barnet.

Eksempel fra vuggestuen, hvor der anvendes babytegn. Dette styrker, at den voksne ser barnets signaler og udtryk. Når børnene var på gulvet var de voksne også på gulvet.

Eksempel fra voksenstyrede aktiviteter: Der skal males den voksne spørger "hvilken farve vil du have" hvor efter barnets spor følges.

Bevægelsesleg at være et dyr m.m. hvor den voksne udvider legen. Ved perlepladeaktivitet er der dialog om perler "hvad er drengefarver og hvad er pige farver?" den voksne kobler sig herpå.

Eksempel børneinitieret leg: Ved Bjørnholt fandt et barn en larve, den voksne indgår nysgerrigt og kan koble til en tidligere historie, hvor et barn fandt en larve... her oplever børnene at de voksne følger børnenes initiativ.

Barn i hulapring "se hvad jeg kan"- den voksne siger "ja, det er lige som en tornado" og udvider barnets leg.

Gæsten oplever en god ro og nærvær ved samlinger.

Gæsten iagttog, at de voksne fordeler sig og sætter ting i gang i øjenhøjde. De voksne responderer på børnenes behov, følger børnenes spor samt justerer sig i forhold til børnene.

Samtale/analyse:

I vuggestuen bruger de voksne meget tid på at italesætte og benævne samt på at følge barnets initiativ. I vuggestuen anvendes babytegn som kommunikation. Efterhånden som sproget udvikles undlades babytegn.

I børnehaven tales der blandt de voksne dagligt om nærvær, hvordan de kan undgå afbrydelser og forstyrrelser, de voksne forsøger at have øje på at vente i stedet for at afbryde. Der er også fokus på forældre, der afbryder nærværende samspil mellem børne og voksne. Fortsat aftaler om positionering i overgangen/ mellemrummene: hvem gør hvad.

Fortsat drøfte i børnehuset: hvordan værner vi om børnenes leg- er der for mange skift i løbet af dagen? Hvad er formålet f.eks. med samling og hvornår afviger fra vores planer?

Tilsynets anbefalinger:

Fortsat fokus på afbrydelser i børnenes leg samt på at samspillet mellem voksen og børn ikke bliver afbrudt. Vedvarende fokus på at skabe balance i de voksenstyrede aktiviteter og børne initierede leg, samt fokus på udviklings potentialet i de daglige rutiner.

Lederens refleksioner og handlinger:

Personalet er for nuværende i en proces, hvor de daglige rutiner inddrages og vurderes som pædagogisk samvær. Det skaber mere ro og vi ser børnene vokse af, at de medinddrages i daglige rutiner, hvor de får større ansvar.

Graden af voksenstyrede aktiviteter og børneinitieret leg vægtes i forhold til potentiale og vores mål i det daglige arbejde.

Der skal altid være fokus på afbrydelser i samspillet mellem børn og voksne og mellem børnene generelt.

Vi arbejder med nærvær, børne- og vokseninitierede lege på følgende måde:

- Fortsat fokus på afbrydelserne i børnenes leg
- Opmærksomhed på at samspillet mellem voksen og børn ikke bliver afbrudt
- Vedvarende fokus på at skabe balance i de voksenstyrede aktiviteter og børne initierede leg
- Fokus på udviklingspotentialet i de daglige rutiner

Samvær med vedvarende fælles opmærksomhed

Gæsteiagttagelser(resume): Gæsten oplevede fordybet interaktion med nærværende voksne som var oprigtig interesseret i børnenes perspektiv. Gæsten oplevede to mænd som havde valgt at arbejde i vuggestuen, hvilket har betydning i lege og læringsmiljøet.

I skovhytten Bjørnholt så gæsten meget vedvarende fælles opmærksomhed f.eks. barn finder larve (børneinitieret) I Julsøhaven så gæsten førnævnte eksempel med voksenstyret leg med perler- pige og drenge farver på perler.

I de daglige rutiner oplevede og iagttag gæsten, at det var tydeligt aftalt, hvem der gør hvad.

Samtale/analyse:

Daglige rutiner i vuggestuen: der er fokus på dette som læringsrum både ved måltidet og garderoben. Børnene øver sig i borddækning, øse op, rydde op, vente på tur, tage tøj på m.m. Det kræver at de voksne kan guide og være nærværende. Dette har en betydning for børnenes deltagelse i overgange, som således bliver mere glidende og stille og rolige.

Medarbejderne oplever at arbejdet med EVAs materiale og fyrtårnenes aktionsforløb har betydet noget for udvikling af lege og læringsmiljøer.

I Børnehaven: hvornår er der mulighed vedvarende fælles opmærksomhed? f.eks. i daglige rutiner f.eks. i garderoben (der er sat bedre normering af til de mindste børnehavebørn)

Der er vedvarende faglig sparring og vidensdeling mellem medarbejderne i børnehusene med henblik på udvikling af lege og lærings miljøer.

De voksne skifter også børnegruppe en gang om året, hvilket udfordrer vaner og "vi plejer" tankegang. Det bliver ved disse skift nødvendigt at reflektere over om den pædagogiske praksis og dets lege- og læringsmiljøer og undersøge, hvordan de bedst understøtter børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse. Den jævnlige omorganisering af de voksne er befordrende i forhold til at udfordre vaner og kan ansues som en del af en løbende evaluering.

Tilsynets anbefalinger:

Fortsat fokus på daglige rutiner som en del af lege- og læringsmiljøet.

Vedvarede fokus på at udvikle lege -og lærings miljøet, som ved skiftet hver sommer, justeres efter den aktuelle børnegruppe.

Lederens refleksioner og handlinger:

Personalegruppen er optaget af at skabe den bedst mulige hverdag med lege- og læringsmiljøer, som tilgodeser de forskellige børnegrupper.

Ved at der sker ændringer i personalesammensætningen, når vi hver sommer sender børn i skole, vil personalet hele tiden være mere opmærksomme og refleksive i forhold til praksis.

Derudover har vi stor glæde og gavn af vores faglige fællesskaber i de tre børnehuse, hvor personalet mødes til personalemøder og her udveksler tanker, refleksioner og ideer til glæde for deres faglige udvikling.

Vi arbejder med vedvarende fælles opmærksomhed på følgende måde:

- Fortsat fokus på daglige rutiner som en del af lege- og læringsmiljøet
- Vedvarede fokus på at udvikle lege -og læringsmiljøet, som ved skiftet hver sommer, justeres efter den aktuelle børnegruppe
- Faglige fællesskaber ved personalemøder

Fysiske rum som inviterer til leg

Børneperspektiv(resume):

Susanne medarbejder i vuggestuen viser film for at give os et indblik i, hvordan de voksne i aflæser børnene signaler og kropssprog. Disse film illustrerer eksempler på vedvarende fælles opmærksomhed med responsive og sensitive voksne.

Vi så filmklip, hvor børnene i vuggestuen blev inddraget i fælles rutiner (måltidet og sove). Vi så hvordan de voksne følger børnenes initiativ i en danseleg. I vuggestuen kodes børnenes perspektiv ved at aflæse vuggestuebørnenes øjenkontakt, kropssprog m.m. og ved at følge børnenes spor/initiativer.

I børnehaven har Majbritt indhentet børneperspektiver fra udviklingen af nyt legerum på legepladsen. Lege rummet er en cirkel med laurbærbuske, hvor der er skabt en legezone og samtidig er det også mulighed for at være en del af fællesskabet på legepladsen.

Majbritt iagttager børnenes slåseleg, som starter i cirklen af laurbærbuske, senere spredes legen til gyngerne og legen udvikler sig over et par dage, de voksne understøtter denne leg bl.a. ved at lave våben sammen med børnene.

Majbritt har indhentet børneudsagn til fælles forum hvor børnenes stemme høres. Hvad er godt at lege med udenfor? Børnene svarer: camping leg (cykel med anhænger) helst uden voksne, børnene udtrykker også at de gerne vil lege på multi- fodbane og i sandkassen. Cykel bane anvendes bredt til mange lege.

Majbritt spørger: " Er det godt at bestemme selv eller skal den voksne bestemme?" Her havde børnene delte meninger.

Hvordan har skiftet til en ny gruppe været? børnene svarer: "det er godt, her er ikke så meget larm, vi bliver ikke forstyrret af de små"

Gæsten iagttog, at de små huse på legepladsen var populært blandt børnene.

Samtale/analyse:

Det blev drøftet, hvordan der kunne indhentes børneperspektiver -også så alle børn blev hørt. De ældste børn har mulighed for at ytre sig og blive hørt ved fælles forum, hvordan kan dette omsættes så også yngre børn høres og inddrages endnu mere?.

Tilsynets anbefalinger:

Fortsat at inddrage alle børnenes perspektiver på mangfoldige måder, både via interview og observationer over tid, samt ved at aflæse kropssprog og analysere videoklip.

Lederens refleksioner og handlinger:

Observationer over tid, aflæsning af kropssprog og nærvær er en måde at inddrage børns perspektiver i det daglige arbejde sammenholdt med vores daglige faglige praksis, som er bestemt af mange forskellige tilgange, som vi forholder os til og indarbejder i en god hverdag.

Pædagogernes faglighed og indlevelse er her vigtige parametre for, at børnenes medinddragelse og demokratiske læring.

Jo ældre børnene bliver jo mere kan de verbalt inddrages og give deres meninger til kende og derigennem lære, hvordan fællesskab, hensyn, empati og omsorg skal medtænkes, i forhold til eget perspektiv og lyst.

Vi arbejder med børneperspektiver på følgende måde:

- Børneinterview
- Observationer
- Aflæser børnenes kropssprog
- Billedmateriale som video og foto